

29 282 Arbeidsmarktbeleid en opleidingen zorgsector

Nr. 341 Brief van de minister voor Medische Zorg

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 16 november 2018

Mede namens de staatsecretaris van VWS stuur ik uw Kamer hierbij mijn reactie op de capaciteitsplannen die het Capaciteitsorgaan op 15 november heeft gepubliceerd. Het gaat om het capaciteitsplan voor de GGZ-opleidingen¹ voor de periode 2020-2024 en het capaciteitsplan voor de FZO-beroepen² voor de periode 2018 – 2024. Daarnaast wil ik specifiek voor de FZO-beroepen aangeven wat mijn voornemens zijn om samen met betrokken partijen na te gaan welke inzet nodig is om de ambitie die geformuleerd is in het Hoofdlijnenakkoord Medisch Specialistische Zorg (bijlage bij Kamerstuk 29 248, nr. 311) te realiseren.

Het capaciteitsplan voor de GGZ-opleidingen

Het advies van het Capaciteitsorgaan voor de instroom in de GGZ-opleidingen benadrukt een instroomgroei bij de gezondheidszorgpsychologen (gz-psychologen) (van instroom van 524 naar 723). Dit is nodig om het tekort aan regiebehandelaren terug te dringen. Om bij te dragen aan het oplossen van het tekort aan regiebehandelaren heb ik in 2019 150 extra opleidingsplaatsen voor gz-psychologen beschikbaar gesteld. Daarnaast is in het kader van het hoofdlijnenakkoord GGZ € 20 mln. beschikbaar gesteld voor het opleiden van extra zorgverleners die kunnen bijdragen aan het terugdringen van de wachttijden in de GGZ. Veldpartijen hebben voor de besteding daarvan een plan opgesteld. Dat plan behelst ondermeer nog eens 185 extra plaatsen voor het opleiden van GZ-psychologen naast andere extra opleidingsplaatsen voor verslavingsartsen en psychiaters. De verwachting is dat het beschikbaar stellen van extra opleidingsplaatsen voor GZ-psychologen op termijn ook een gunstig effect heeft op de instroom in de opleiding van klinisch psychologen en klinisch-neuropsychologen waarvoor een vooropleiding tot GZ-psycholoog noodzakelijk is. Met deze extra opleidingplaatsen voor GZ-psychologen in 2019 ligt de instroom van het aantal GZ-psychologen ruim boven het instroomadvies van het Capaciteitsorgaan voor 2019.

¹ De GGZ-opleidingen zijn de opleidingen tot gezondheidszorgpsycholoog, psychotherapeut, klinisch psycholoog, klinisch neuropsycholoog en verpleegkundige specialist GGZ.

² De FZO-beroepen zijn de medisch-ondersteunende beroepen (bestaande uit: anesthesiemedewerker, deskundigen infectiepreventie, gipsverbandmeester, klinisch perfusionisten, operatieassistenten, radiodiagnostisch laboranten en radiotherapeutisch laboranten) en de gespecialiseerde verpleegkundigen (bestaande uit: dialyseverpleegkundigen, IC-kinderverpleegkundigen, IC-neonatologieverpleegkundigen, IC-verpleegkundigen, kinderverpleegkundigen, obstetrieverpleegkundigen, oncologieverpleegkundigen, SEH-verpleegkundigen en kandoncologieverpleegkundigen) dit jaar zijn voor het eerst ook de ambulanceverpleegkundigen ook meegenomen.

Het capaciteitsplan voor de FZO-beroepen

We zien dat ziekenhuizen steeds meer zijn gaan opleiden. Sinds 2014 is de opleidingscapaciteit met ruim 1.000 plaatsen gestegen van 1.529 tot 2.585 in 2017. Het Capaciteitsorgaan geeft aan dat de huidige instroom in de opleidingen tot medisch-ondersteunend personeel en gespecialiseerde verpleegkundigen echter niet voldoende is en nogmaals verdubbeld moet worden. Dit is nodig om de tekorten aan medisch-ondersteunend personeel en gespecialiseerde verpleegkundigen terug te dringen.

De tekorten aan medisch-ondersteunend personeel en gespecialiseerde verpleegkundigen staan niet op zichzelf. Niet alleen wordt er te weinig opgeleid, ook wordt de zorgvraag steeds complexer. Daarnaast speelt de arbeidsmarktkrapte ook in veel sectoren buiten de zorg. Om de tekorten in de zorg aan te pakken, hebben de Minister en Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en ik, het Actieprogramma Werken in de zorg gelanceerd (Kamerstuk 29 282, nr. 303). Daarin is opgenomen dat er niet alleen meer moet worden opgeleid, het is ook van groot belang dat we het werk beter en anders gaan organiseren, om de zorgvraag aan te kunnen.

In het capaciteitsplan staat dat ziekenhuizen de afgelopen jaren het advies van het Capaciteitsorgaan niet volledig hebben opgevolgd. Dit ondanks de kostendeckende financiering voor het opleiden van medisch-ondersteunend personeel en gespecialiseerde verpleegkundigen, die ik al sinds 2010 beschikbaar stel.

Ik vind dit geen goede ontwikkeling. Hierdoor zijn de tekorten aan medisch-ondersteunend personeel en gespecialiseerde verpleegkundigen verder opgelopen. In het Hoofdlijnenakkoord Medisch Specialistische Zorg (bijlage bij Kamerstuk 29 248, nr. 311) is dan ook de ambitie opgenomen dat de ziekenhuizen in 2021 volgens het advies van het Capaciteitsorgaan gaan opleiden.

Meer opleiden is dus noodzakelijk. De kwaliteit van zorg en opleiding moet ook bij een toename van de instroom in de opleidingen geborgd blijven. Daarom ga ik voor het einde van het jaar met de ziekenhuizen in gesprek over een verantwoord groeimodel voor het medisch-ondersteunend personeel en de gespecialiseerde verpleegkundigen die jaarlijks in opleiding kunnen gaan.

De minister voor Medische Zorg,
B.J. Bruins